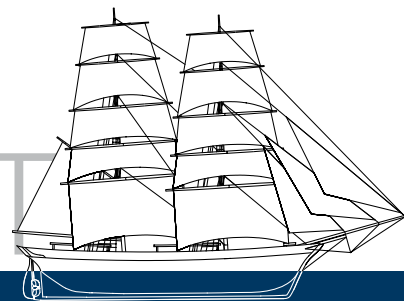

BRIGGEN TRE KRONOR BLADET

NUMMER 1 • VÅREN 2022

Långsegling med
Tre Kronor af Stockholm!

Hur är läget i bolagen?

Besättningsbilder
säsongen 2021

"Mycket båt i mitt liv"

Ester Körner
– lättmatros,
segelsömmarlärning
och smedhalva

Forskningssamarbete
om Östersjön lanserat

Briggen är ett flitigt
fotograferat motiv,
Helga har hittat en
ny kreativ variant.

FOTO: HELGA KEYZER

Tro, hopp och kärlek!

Att briggen *Tre Kronor af Stockholm* har fått sina törnar under åren har ibland varit prövande och förstås känts hopplöst då och då, inte minst för två år sedan, då Coronapandemin lade en våt filt över vår verksamhet.

Men nu står vi här på andra sidan, kanske inte precis som tidigare men ändå, vi reste oss och kom tillbaka mycket tack vare den tro, hopp och kärlek som alla vi medlemmar, volontärer, besättning och personal känner för vårt fantastiska fartyg.

Att verksamheter som vår finns kvar och kan ge sysselsättning både volontärt och professionellt är en viktig del i ett starkt civilsamhälle och vår brigg är verkligen något som förenar, skapar gemenskap och faktiskt inger hopp, inte minst hos de ungdomar vi möter i våra årliga utanförskaps- och integrationsseglingar.

Vårsäsongen står för dörren, riggningen är påbörjad och Östersjöseminariet kommer återigen att hållas i Kolskjulet den 21 april. Så efterlängtat att vi åter kan samla intressenter för Östersjöfrågorna och vårt fartyg.

Jag vill också passa på att särskilt hälsa nya rederichefen **Marcus Gunnari** hjärtligt välkommen ombord! Han är efterlängtat och vi hoppas på härliga seglingsupplevelser tillsammans framöver. (läs mer om Marcus på sidan åtta). Vi har också ett nästan färdigt seglingsprogram som du kan läsa närmare om på hemsidan vartefter det blir utlagt. Inför årets säsong ska vi se om vi kan starta ett litet pilotprojekt och ha med en värd/guide på vissa seglingar. Om du är intresserad av att vara värd/guide ombord, skicka skicka din ansökan och CV till mig. Vi kommer göra en formell uttagning och även ha en kurs för dem som kvalar in.

Trots att vi går en ljus och spännande vår till mötes vill jag passa på att också nämna det ofattbara som pågår i Ukraina just nu, kriget med alla de förluster och sorger och absolut förfärliga överträdelser som detta innebär. Så vi skänker en tanke och all vår kärlek till våra medmänniskor österut och hissar en extra blågul flagga för ett snart fredligt slut på kriget. Så med hopp om en fantastisk vår! ■

Josefin, ordförande Föreningen Briggen Tre Kronor

josefin.sollander@briggentrekronor.se
foreningen@briggentrekronor.se

Kallelse till årsmöte

Föreningen Briggen Tre Kronor
kallar till årsmöte i Kolskjulet
på Kastellholmen
Måndagen den 23 maj 2022,
kl. 19.00.

Enligt stadgarna ska följande
ärenden förekomma:

- Mötets öppnande
- Godkännande av dagordning
- Val av mötesordförande och möttesekreterare
- Val av två justeringsmän tillika rösträknare
- Fråga om föreningsårsmötet blivit i stadgeenlig ordning utlyst
- Fastställande av röstlängd
- Föredragning av styrelsens årsredovisning
- Föredragning av revisorernas berättelse
- Beslut om fastställande av resultat- och balansräkning
- Beslut om resultatdisposition
- Fråga om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna
- Val av föreningsordförande
- Val av övriga styrelseledamöter och suppleanter
- Val av revisor och revisorssuppleant
- Val av valberedning
- Fastställande av medlemsavgifter
- Motioner
- Föreningsårsmötet avslutas

Välkomna!

Underlag till beslutspunkterna finns tillgängliga på: www.briggentrekronor.se > Föreningen samt på Briggen Tre Kronor ABs kontor, Slupskjulsvägen 34, Skeppsholmen, senast 14 dagar före årsmötet. Av administrativa skäl, vänligen anmäl dig via e-post till: foreningen@briggentrekronor.se eller på tel: 08-545 024 10.

Vid årsmötet kan endast av valberedningen föreslagna eller till valberedningen föreslagna ledamöter väljas som ledamöter i föreningsstyrelsen.

I skrivande stund räknar vi med fysiskt möte och möjlighet att följa mötet digitalt – dock ej med digital röstning.

BRIGGEN TRE KRONOR

CITERA OSS GÄRNA MEN ANGE KÄLLAN! COPYRIGHT RESPEKTIVE SKRIBENTER OCH FOTOGRAFER. TEXT- OCH BILDMATERIAL ÄR TILLHANDAHÅLLNA IDEELLT. REDAKTIONEN FÖRBEHÅLLER SIG RÄTTEN ATT REFUSERA ELLER REDIGERA I TEXTBIDRAG. BRIGGENBLADET PRODUCERAS MED MILJÖVÄNLIGAST TÄNKBARA TEKNIK. TRYCKERIET ÄR SVANENMÄRKT OCH FSC-CERTIFIERAT (FOREST STEWARDSHIP COUNCIL). ISSN 2002-3502

BRIGGENBLADET GES UT AV FÖRENINGEN BRIGGEN TRE KRONOR

- ANSVARIG UTGIVARE OCH REDAKTÖR PER BJÖRKDAHL • E-POST: bladet@briggentrekronor.se
- WWW.BRIGGENTREKRONOR.SE • MEDLEMSKONTAKT: foreningen@briggentrekronor.se • 08-545 024 10
- ÖRLOGSVÄGEN 11 • KASTELLHOLMEN • 111 49 STOCKHOLM • TRYCK ÅTTA.45 TRYCKERI AB

Långsegling med Tre Kronor af Stockholm!

FOTON: PER BJÖRKDAHL

Lär dig att segla råttacklat ombord på briggen *Tre Kronor*. Under fyra dygn på havet mellan Karlskrona och Nynäshamn får du jobba tillsammans med besättningen och lära dig denna unika form av segling.

Du delar upplevelsen med ytterligare 15 elever. Ni inkvarteras i 2- eller 4-bäddshytter, har tillgång till WC och salong. Ombord finns kock som serverar tre lagade måltider per dag och däremellan fika. *Tre Kronor* har en besättning om 13 personer som även fungerar som elevernas instruktörer. Arbetet ombord kräver att du är flexibel och någorlunda smidig. Då du mönstras som elev ombord krävs det att du har ett giltigt läkarintyg för sjöfolk.

Avsegling: Karlskrona söndag den 26 juni kl. 10.00. (Det finns möjlighet att checka in kvällen före).

Ankomst: Nynäshamn onsdag 29 juni. Cirka kl. 18.00

Detta igår:Handledning, alla måltider, handduk och sänglinne.

Detta ingår inte: Resor till och från hamnar, läkarintyg för sjöfolk.

Pris: 9 000 inkl. moms.

Arbetet ombord är krävande. Alkohol varken serveras eller får förekomma ombord.

Läkarintyg för sjöfolk utfärdas av läkare på vårdcentral.

Vårens första seglingar bokningsbara

I år börjar vi extra tidigt med **Vårfågelspaning från Stavsnäs**

29 april - 1 maj samt 17 och 18 maj. Tid: Kl 10 - 18.

Pris 1 500 kr. Medlemmar 1 400 kr.

Därefter blir det **Fyrsafari** från Nynäshamn 9 - 11 maj, kl 10 - 18.

Pris 1 500 kr. Medlemmar 1 400 kr.

Helgen 14 - 15 maj planeras **Östersjödagar i Stavsnäs** och där erbjuder vi **Vårsegling från Stavsnäs** kl 10 - 14 för 995 kr.

Vi gör även i år ett besök i Gräddö och den 19 maj seglar vi **från Stavsnäs till Gräddö**. Tid: Kl 9 - 19. Pris 1 500 kr. Medlemmar o aktieägare 1 300 kr.

Väl i Gräddö gör vi tre seglingar 20 - 22 maj i **Roslagens vackra skärgård**.

Tid: kl 10 - 17. Pris 1 600 kr. Medlemmar och aktieägare 1 500 kr.

Den 6 juni har vi vår traditionella **Nationaldagssegling** men denna gång utgår vi från Nynäshamn. Tid: Kl 10 - 17. Pris 1 500 kr. Medlemmar 1 400 kr.

För mer info och bokning: www.briggentrekronor.se

Behöver du hjälp när du oss på 08-586 224 00.

FOTO: PER BJÖRKDAHL

Jan Olsén är vår skärgårdsguide.

Hur är läget i bolagen?

Sedan förra numret av Briggenbladet kom, före jul, har arbetet fortsatt med emissioner, upparbetning av samarbeten och mycket mer. **Mats Jakobsson** och **Thomas Flinck** berättar här hur arbetet har gått:

Frågor till Mats Jakobsson, Briggen Tre Kronor AB:s VD

Hur ser säsongen ut för fartyget?

Vi har redan en stor del av säsongen inplanerad och börjar med första seglingen redan den 29 april från Stavnäs, då vi under några dagar gör dagsturer under temat "vårfåglar" och som guide deltar **Jan Olsén**.

Helgen efter fortsätter vi till Nynäshamn och genomför under några dagar seglingar med tema "fyr safari" också då med Jan som guide.

Den 19-20 maj är vi i Stavnäs, där vi tillsammans med Expedition Rädda Östersjön återupptar eventet "Östersjödagarna", som vi genomför tillsammans med företag och organisationer på Värmdö. Vi hoppas på mycket publik och medial uppmärksamhet kring våra hållbarhetsaktiviteter.

Senare under maj fortsätter vi med vårfågelseglingar från Stavnäs och Gräddö.

Under juni kommer vi att genomföra en långsegling längs hela kusten ner till Sölvesborg där vi under 20-21 juni tillsammans med Expedition Rädda Östersjön deltar i ett stort evenemang kring miljöfrågor och andra aktiviteter som kommunen och lokala företag arrangerar. På vägen ner gör vi flera stopp med aktiviteter bland annat i Nynäshamn, Arkösund, Oskarshamn och Kalmar. Under dessa stopp samarbetar vi med lokala Rotaryklubbar, som hjälper till med service och information till våra besökare.

I början av juli är planen att vi återigen deltar i Almedalen, Visby efter några års uppehåll.

Den 17 juni påbörjar vi "Skärgårdsturnén" med kända musikartister. Första anhalt med konserter blir på Åland i Degerby och Mariehamn den 19-20 juli och avslutas med en konsert den 26 juli på Kastellholmen.

Den 23-26 augusti är vi stabsfartyg för den stora tävlingen "Swimrun" som arrangeras av One Water Race. I år deltar tio lag från olika länder som ska simma/springa över öarna de 25 landmilerna från Arholma till Landsort. Tävlingen kommer att sändas i TV och får stor uppmärksamhet i sociala medier etc. Resten av säsongen räknar vi med traditionella seglingar där rutten ännu inte är bestämda. I oktober har vi även inplanerat dockning av fartyget för diverse underhåll av skrovet.

Styrelsen har utökats – vilka är de nya medlemmarna?

Nya i styrelsen är **Anders Paulsen** och **Claes Bertenstam**. Anders har under lång tid byggt upp och

Claes

varit VD i Marina Läroverket. Anders och Claes har värdefull kompetens och erfarenhet för oss.

Anders

Det var ju stort intresse för tjänsten som Ship Manager – vad är situationen nu?

Marcus Gunnari som är vår Ship Manager började sin tjänst hos oss den 14 mars och har under första tiden fått möjlighet att träffa personalen och sätta sig in de olika arbetsområden som han ansvarar för. Främsta prioritet nu är underhållet av diverse fartygsdelar, målningsarbeten på däck och de två masterna, riggarbeten samt montering av all löpande rigg och segel. Allt ska vara klart till den 21 april då Östersjöseminariet i samarbete med Expedition Rädda Östersjön äger rum i Kolskjulet. Forskare från bland annat Stockholms universitet deltar. Fartygets gudmor **Kronprinsessan Victoria**, som är genuint intresserad av frågorna om Östersjöns miljö, kommer att närvara.

I Marcus' prioriterade arbetsuppgifter ingår även att planera och re-

krytera besättning till våra seglingar. Vi söker fler med olika behörigheter till besättningen och om intresse finns att segla med oss ska man vända sig till honom. Läs mer om Marcus i artikeln på sidan 8.

Hur går rustningen av fartyget?

Just nu har vi med hjälp av besättning och volontärer med målnings- och riggarbeten samt annat underhåll av block och annan utrustning.

I år har även reparation av rören i vårt toalettssystem och värmepanna varit omfattande. Dessutom har elsystemen genomgått en större uppgradering, bland annat kommer alla batterier, inklusive den stora batteribanken, bytas ut vilket innebär en stor kostnad. Även segel behöver repareras eller bytas, vilket också innebär stora kostnader.

Ni startade en emission bland annat för att finansiera underhåll av fartyget – hur har det gått?

Så här långt har vi fått in 715 tkr i Briggenbolaget men målsättningen är betydligt mer.

Nu är planerna att fortsätta med emissionen och försöka även nå den krets av investerare som är inriktade på att delta med större poster.

Har samarbetet med Expedition Rädda Östersjön kommit igång?

Ja, flera av de planerade aktiviteterna som jag nämnde bygger på det samarbetet, bland annat Östersjödagarna i Stavnäs, seglingen till Sölvesborg, Almedalen och One Water. Genom dessa samarbeten skapas viktiga inräkter för båda bolagen.

Har du något budskap till alla som läser Briggenbladet?

Ja, först vill jag tacka alla som redan deltagit i den nu pågående emissionen och att era insatser är mycket viktiga för finansieringen av det allt större underhållsarbete som är nödvändigt för att hålla fartyget i fortsatt gott skick. Jag hoppas nu att fler kan vara med i den pågående emissionen!

Mats svarar gärna på frågor på telefon 070-528 20 12 eller mail: mats.jakobsson@briggentrekronor.se

Frågor till Thomas Flinck, Ordförande i Expedition Baltic Sea AB

Hur går arbetet med Expedition Rädda Östersjön?

Det går framåt på flera fronter. Sen önskar man ju alltid att allt kan gå fortare.

Vi har idag etablerat samarbeten med sex partners, nämligen klimatrörelsen We Don't Have Time, Rotaryklubbar i östra Sverige, SEB, regionalbanken för Blekinge i Sölvesborg, Marina Läroverket, båtmässan Allt För Sjön samt One Water Race som nu för andra året arrangerar en av världens tuffaste "Swimrun" uthållighetstävlingar från Arholma till Landsort. Tävligen har en stark miljökoppling till havet i Stockholms skärgård.

Det har kommit in en ny ledamot i styrelsen – vem är det?

Vi är mycket glada över att **Anders Paulsen** har kommit in i styrelsen. Anders har under lång tid byggt upp och varit VD i Marina Läroverket. Anders har värdefull kompetens och erfarenhet som är mycket värdefull. Anders är också aktieägare.

För att få till stånd en verklig förändring av Östersjöns miljö krävs krafttag från allmänhet, företag, organisationer och politiker. Strategin här är att få så många som möjligt att teckna "Östersjökontraktet", ett digitalt verktyg via mobilen, som innebär ett åtagande att medverka till förändring. Därmed skapas opinionstryck från många medborgare som kommer att göra skillnad. Att medborgare själva gör åtaganden ökar trovärdigheten i att sätta press på politiker och företag att också göra det".

Det har ju på grund av pandemin varit uppehåll några år med Östersjöseminariet i samarbete med Stockholms Universitet. Hur blir det i år?

I närvaro av **HKH Kronprinsessan Victoria**, kommer vi den 21 april att på nytt arrangera ett högprofilerat seminarium tillsammans med Östersjöcentrum vid Stockholms universitet med fokus på miljön i världshaven och dess betydelse för klimatet. Etablerade forskare kommer att delta.

I samband med seminariet planerar vi att göra en officiell "sjösättning" av vårt övergripande projekt Expedition Rädda Östersjön.

Vad finns det för samband mellan havets miljö och klimatfrågan?

Det finns på flera sätt. Ett som har direkt koppling till vårt arbete är att den kustnära havsmiljön är kraftigt negativt påverkad av läckage av näringsämnen från bland annat jordbruk och utsläpp av kemikalier. Kustzonerna är bland de mest effektiva områdena på jorden när det gäller att binda koldioxid från atmosfären. Om dessa ekosystem är fungerande är de viktiga hörnstenar för att minska klimatförändringarna. Situationen nu med sjuka bottnar och skadade ekosystem är i stället att de släpper ut stora mängder växthusgaser, vilket förstärker den globala uppvärmningen.

Var kan man läsa mer om arbetet med Expedition Rädda Östersjön?

Det finns mer information på hemsidan www.expeditionbalticsea.se och i sociala medier bland annat Facebook.

Vilka aktiviteter utöver Östersjöseminariet är inplanerade?

Helgen den 19-20 maj genomför vi evenemanget "Östersjödagarna" i Stavnäs tillsammans med fartyget *Tre Kronor*. I mitten av juni genomför vi även ett stort event i

Video/infomöte

Briggen Tre Kronor
och Expedition Baltic Sea.
Tisdag 19/4 kl 17.30.

Maila anmälan till:
mats.jakobsson@briggentrekronor.se
så får du länk till mötet.

Blekinge tillsammans med den lokala regionbanken, där både fartyget

och den mobila utställningen Searoom är på plats. Vi planerar även att återuppta deltagandet, efter pandemiupphåll, i Almedalen med olika möten ombord på fartyget och partners/kunder.

Hur går samarbetet med Briggen Tre Kronor?

Vi är igång på flera fronter där fartyget och den mobila utställningen är viktiga plattformar för genomförande av de olika evenemang som framgår ovan. Vår ambition är att även utveckla aktiviteter och verktyg för att öka vår gemensamma närvaro på nätet.

Ni startade ju en emission för att få bra start med Expeditionen – hur har det gått så här långt?

Hittills har den gett 623 tkr i nya aktieteckningar. Målsättningen är dock högre så arbetet är i full gång med att finna fler investerare.

Har du något budskap till alla som läser Briggenbladet?

Ja, först vill jag tacka alla ni som har deltagit och jag hoppas nu att fler kan vara med i den pågående emissionen. Det är mycket glädjande att flera som tidigare enbart varit aktieägare i Briggen Tre Kronor nu har kommit med i Expedition Baltic Sea.

Thomas svarar
gärna på frågor:
070 516 53 33

Se också information på hemsidan
www.expeditionbalticsea.se

Besättningsbilder säsong

Bilder från seglingar med *Tre Kronor af Stockholm* är alltid välkomna till Briggenbladet! Här några fina besättningsbilder från säsongen 2021 tagna av Helga Keyzer, Josefin Tolleman och Johan Andréén.

När vinden tar i är det viktigt att bemanna försegelskoten rejält.
FOTO: JOHAN ANDRÉN

Matros Soraya Tohidi redo att fira förbrassar.
FOTO: JOSEFIN TOLLEMAN

Koncentration på bryggan. Styrman och bås Martin Toomingas och befälhavare Jonas Fredholm.
FOTO: HELGA KEYZER

gen 2021

Jungmän beslår
förröjel och förbram.
FOTO: HELGA
KEYZER

Kocken har oftast
ett ensamt jobb i byssan.
FOTO: JOSEFIN TOLLEMAN

Matros Sara Källvik
är redo i babords fockhals.
FOTO: JOSEFIN TOLLEMAN

BRIGGENS NYA REDERICHEF:

– Mycket båt i mitt liv

FOTO: PER BJÖRKDAHL

Marcus Gunnari, 38 år, kommer närmast från en anställning som rederichef och befälhavare på Klart Skepp Marinteknik AB som bedriver rederiverksamhet åt gymnasieskolan och yrkeshögskolan Marina läroverket.

Marcus har själv gått på Marina läroverkets "kvalificerade yrkesutbildning" som det hette när han gick där åren 2005 – 2007. Han är utbildad Skärgårdskapten med behörighet FB VI och har en lång erfarenhet som befäl bland annat på segelfartygen *Älva*, *Najaden* och *Belle Amie* samt motorfartyget *Viksten*. Han har arbetat som arbetsledare och ansvarig för fartygens dagliga drift, bemanning, underhåll och varvsbesök. I rollen har även ingått budget, egenkontroll, dokumentation, certifiering och kontakt med tillsynsmyndigheter.

Hos oss på Briggen Tre Kronor kommer Marcus att ha motsvarande arbetsuppgifter.

Marcus började på Briggen 14:e mars, en rivstart med många möten med olika

personer både från Briggen Tre Kronor AB och föreningen, till att börja med en träff med hela rigg- och underhållsgruppen och sedan med dem som är insatta i olika fartygssystem och liknande.

– Det är en särskild utmaning att komma in precis före säsongens påriggning av fartyget. Samtidigt är det en fördel att då kunna vara med och lära sig riggen och så småningom även komma in i det speciella med att segla en råseglare, säger Marcus.

Kan du berätta lite om hur det blev ett yrkesval som sjöman och fartygsbefäl?

– Under skolåren spelade jag mycket hockey och fotboll men jag växte också upp på familjens sommarställe på Ingmarsö i Stockholms skärgård. Efter värnplikten som maskinist i Flottan blev det jobb på båttidningen "Vi

Båtagare" med allt från båttester och sortering i arkivet, fortsätter han.

– Så småningom blev det alltså utbildning på Marina läroverket så jag har seglat både som jungman, lättmatros och matros för att sedan bli fartygsbefäl. Med *Älva* blev det tio år vintertid med bland annat fyra Atlantöverseglingar under den perioden fartyget opererade i Västindien. De senaste sex åren har jag varit driftsansvarig på Klart Skepp och även rederichef.

– Det har helt enkelt blivit mycket båt i mitt liv, säger Marcus.

Hur ser ditt privatliv ut?

– Jag bor i Svinninge utanför Åkersberga med min sambo Zarah och vår treåriga dotter Eira. Villalivet innebär en hel del projekt med hus och trädgård. På fritiden sköter jag om veteranmotorbåten som funnits med hela livet och som jag nu tagit över av min pappa. Det är en Forslund ESS från 1958, – en riktig gammal racer, avslutar Marcus. ■

/PER BJÖRKDAHL

Briggmåndag i Östersjöns tecken

Sedan april 2019 finns **Baltic Sea Science Center** på Skansen. Den prisbelönta byggnaden i fem våningar rymmer ett antal stora akvarier som vart och ett representerar olika miljöer från Östersjön. Här finns även interaktiva utställningar om Östersjön och människans påverkan, filmsal och laboratorium.

Kvällens föreläsare **Anna Björn** är chef för centret och har varit med och startat det.

– **Björn Carlsson** och hans stiftelse **BalticSea2020** har delfinansierat satsningen med kravet att det hela ska vara vetenskapligt förankrat, berättar Anna.

– Tidigt inrättades ett kunskapsråd som granskar all fakta alla fakta i utställningen. I kunskapsrådet sitter representanter från **Sveriges lantbruksuniversitet**, **Stockholms universitet**, **Stockholm**

Vatten och Avfall samt vi från **Skansen**, fortsätter Anna.

Utställningarna är interaktiva där det första steget är enkelt sammanfattat för besökaren. För den som är mer intresserad går det att fördjupa sig

grundligt. Vissa delar uppdateras löpande direkt från forskarna.

En viktig målgrupp är skolelever, både från grundskolan och gymnasiet. Centret har då möjlighet att till och med erbjuda laborationer.

– I de olika akvarierna visar vi exempel på mänsklig påverkan och hur den enorma mångfalden i havet hänger ihop. I rovfiskakvariet visas lite djupare bottnar, runt 30 meter där den majestätiska torsken simmar omkring. Här finns också lax, havsöring och ål. Där finns även ett gammalt skeppsvrak som är välbevarat, eftersom skeppsmasken inte trivs i Östersjöns bräckta vatten, säger Anna.

– Vi visar även på Östersjöns tre största utmaningar: fiske, miljögifter och övergödning. Alla dessa svåra utmaningar går att göra något åt – vilket inger hopp. Det är det vi jobbar med, avslutar Anna.

Du hittar **Baltic Sea Science Center** vid nedre Solliden där sjölejonbassängen låg tidigare. På webben hittar du **BSSC** på www.bssc.se.

Nästa briggmåndag som också blir vårens sista, äger rum den 2 maj. Föreläsare och ämne är inte fastställt ännu. Om du har lämnat din e-postadress kommer inbjudan till din mail. ■

/PER BJÖRKDAHL

Kulturnatt Stockholm är tillbaka efter coviduppehållen och för första gången är **Briggen Tre Kronor** ett av evenemangen. Vi visar upp vår verksamhet ombord, på kajen och i riggverkstaden i Kolskjulet. Ombord i salongen visas film och bildspel. Skeppsloppis och café stöttar verksamheten och i Riggverkstan kan man ta del av marint hantverk och prova på själv.

Programpunkter:

18:00 Landgången läggs ut och rigg-verkstans dörrar slås upp
Gå ombord och lär känna segelfartyget – guider finns på plats
Prova på Lusplattung – vi berättar mer och besökarna får prova på
Hur splitsar man en vajer – lär dig mer och se våra hantverkare jobba
Vi serverar rykande het soppa med bröd, dryck, kaffe och kaka
Skeppsloppisen är igång med gammalt och nytt
24:00 Eventet avslutas till Kastellholmens vågskvalp

Varmt välkomna!

Kulturnatt Stockholm

23 april 2022

Samtliga evenemang under Kulturnatten finns på: www.kulturnattstockholm.se

Briggenbladet presenterar :

Ester Körner – lättmatros, segelsömmarlärning och smedhalva

Ibland känner man bara att allt stämmer. Så kände Ester när hon seglade med Skeppsholmsgårdens *Shamrock* första gången. Hon var biten, förlorad, fast!

– Precis så var det. Som att komma hem, säger Ester.

Själva seglingen på ett segelfartyg är ju en ren njutning, men jag gillar också allt det praktiska, säger Ester. Splitsa rep, sy i segelduk, bänsla, laga, fixa - det är så mycket hantverk ombord!

När Ester väl hade blivit skutfrälst siktede hon på att lära sig seglandet från grunden, ombord ett av de få seglande skolskeppen

som finns att välja på – danska fullriggaren *Georg Stage*.

Så när fartyget besökte Stockholm 2018 passade Ester på att hälsa på ombord och förhöra sig om möjligheterna att söka utbildningen till lättmatros. Det lät positivt, men Ester gick fortfarande i gymnasiet då.

Lärt sig smide

– Jag gick ut våren 2020, mitt under pandemin, säger Ester. Då sökte jag till *Georg Stage*, men i väntan på att få komma iväg har jag seglat på olika fartyg, på briggen, *Ingo*, *Sunbeam* och har volontärjobbat med underhåll på *Göteborg*.

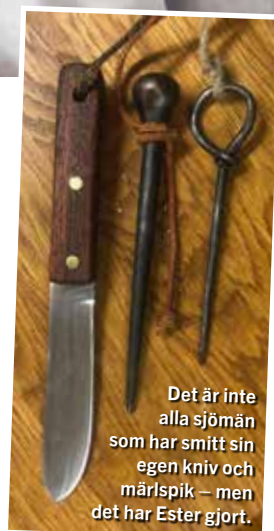
Ester har också hunnit lära sig en del smide i Skeppsholmsgårdens smedja. Hon har till exempel smitt sig en egen sjömanskniv. Så kom hon äntligen iväg till Danmark hösten 2021 för utbildningen som hon längtat efter.

– Den första veckan var förfärlig! Jag förstod absolut inte ett ord, säger Ester. Men efter hand började jag förstå mer och mer, och efter ett tag kunde jag till och med prata lite. Nu pratar jag danska flytande!

– Jag hade ju den fördelen jämfört med många andra av eleverna att jag hade seglat, så jag kunde redan det mesta av det praktiska, som vad olika tampar var till för och var de satt. Men namnen var nya.

63 elever ombord

Ombord på *Georg Stage* fanns 63 elever, varav tre från Sverige, sex från Grönland och resten från Danmark. De grönländska eleverna tas in på en "kvot" och det är många från Grönland som söker platserna. Utbildningen kostar en del, men är godkänd för svenskt studiemedel av CSN.

Det är inte alla sjömän som har smitt sin egen kniv och mårspik – men det har Ester gjort.

Ester längst till vänster med gänget i hennes "skifte" vilket hos oss kallas "vakt".

– Man delas upp i tre ”skiften”, ungefär som vakter, och varje skifte delas i två ”bakker”. De olika grupperna växlar mellan praktiskt och teoretiskt plugg. Man sover i hängkojer, och alla måste hjälpa till med allt ombord. Mycket lärorikt, men också rätt så ansträngande – att segla fartyget och samtidigt plugga teorin. Det är ganska tufft, säger Ester. Men jag har nog aldrig sovit bättre än ombord *Georg Stage*...

– Första veckan låg vi kvar i hamn och gick igenom fartyget, klättrade i riggen och så. Det var då jag inte förstod vad de andra sa.

– Sedan seglade vi iväg – först till Tallinn,

FAKTA GEORG STAGE:

Georg Stage är världens minsta fullriggare och är ett skolegelfartyg som tillhör den privata Stiftelsen Georg Stages Minde.

Sjösatt:	1934 i Fredrikshavn
Hemmahamn:	Köpenhamn
Längd över allt:	54 m
Längd i vattenlinjen:	36 m
Bredd:	8 m
Djupgående:	4 m
Rigghöjd/antal segel:	30 m /20 st
Displacement:	281 BT-84NT
Maskin:	Volvo Penta, 493hk/368 kw

sedan till Köpenhamn, där vi deltog i Prideveckan. Då fick vi sätta våra fina regnbågssegel, säger Ester. Sedan vidare till Norge, och därifrån till Nederländerna, Den Helder.

Fem månader utbildning

Utbildningen på *Georg Stage* är fem månader lång. När Ester mönstrade av var hon alltså lättmatros. Under tiden på *Stage* lärde hon också känna överstyrman **Helle Barner Jespersen**, som är segelmakare. Hon noterade Esters handlag och praktiska intresse och erbjöd henne att gå som segelmakarelev hos henne i Köpenhamn. Ester nappade direkt!

– Så nu är jag i Köpenhamn och lär mig sy segel hos Helle i tre veckor. Sen är jag hemma i tre veckor, och då håller jag på med smide eller jobbar i briggens rigg-grupp med underhåll, säger Ester.

I sommar kanske du träffar på Ester ombord, eftersom hon ska segla en del med *Tre Kronor*. Men hon ska även jobba på Blidösbolaget, på något av deras traditionsfartyg.

En av ”The Shanty Men”

Man kan tycka att det räcker med att vara färdig lättmatros, hyfsat bra på smide och på väg att bli segelmakare. Men Ester har fler kvaliteter; under åren i Kungsholmens gymnasium (med känd musikinriktning) sjöng hon i kören och spelade cello och piano.

Ester på sin favoritplats ombord – högt uppe i riggen.

Under månaderna på *Stage* var hon en av ”The Shanty Men”, som ledde sjungandet i så kallade shanties, som hjälper sjömännen att hålla takten, till exempel när man ska hissa tunga segel eller få upp ett ankare.

Dessutom har Ester dansat balett i många år. Och gör så fortfarande, när hon har lite fritid över...

Men det är på segelfartygen hon vill vara allra helst.

– Fast jag tänker inte plugga vidare till styrman eller kapten, säger Ester. Jag trivs på däck, jag vill inte stå ”där bak”. Jag vill jobba med det praktiska, klättra, hala och dra! ■

/KERSTIN OTTERSTÅL

Hela besättningen med alla elever samlades på däck för gruppfoto den sista veckan. Den traditionella sjömansuniformen med blåkrage och rundmössa är obligatorisk i hamn och ska alltid vara struken för att godkännas.

Forskningsarbete om Östersjön lanserat

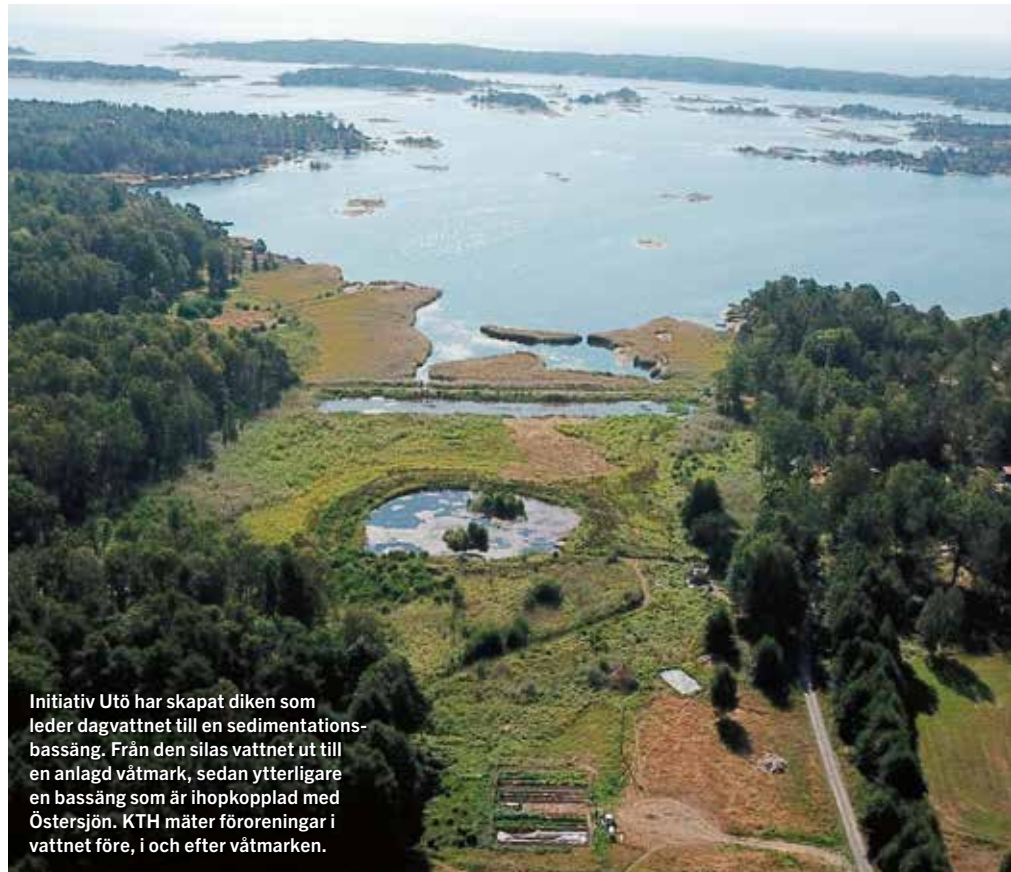
Onsdagen den 1 december lanserades KTH Baltic Tech Initiative, ett samarbete mellan olika forskningsprojekt vid KTH som syftar till att förbättra Östersjöns hälsa. HKH Kronprinsessan Victoria närvarade.

Vid Kungliga Tekniska Högskolan, KTH, bedrivs ett antal forskningsprojekt som syftar till att förbättra Östersjöns hälsa. KTH Baltic Tech Initiative samlar de projekten på ett tydligare sätt än tidigare.

De olika projekten inom initiativet arbetar bland annat med:

- resursåtervinning från havsbottens sediment med hjälp av en bioreaktor,
- ny sensortechnik för information om havens hälsa,
- innovationsmöjligheter genom ny forskningsinfrastruktur på Djurö i Stockholms skärgård,
- bärplansteknik som möjliggör att båtar kan drivas med eldrift, och
- att öka kunskapen om hur anlagda våtmarker kan minimera skadliga utsläpp.

HKH Kronprinsessan Victoria besökte KTH för att delta vid seminariet under lanseringen. Hon är en av ambassadörerna för arbetet med FN:s globala hållbarhetsmål och fokuserar särskilt på havs- och fiskefrågor. En av de som talade vid seminariet är **Gunaratna Kuttuva Rajarao**, forskare vid institutionen för industriell bioteknologi. Gunaratna är projektledare för forskningen om våtmarker som anlagts på Utö och där fokus är att ta reda på hur effektiva våtmar-

Initiativ Utö har skapat diken som leder dagvattnet till en sedimentationsbassäng. Från den silas vattnet ut till en anlagd våtmark, sedan ytterligare en bassäng som är ihopkopplad med Östersjön. KTH mäter föroreningar i vattnet före, i och efter våtmarken.

kerna är för att minimera skadliga utsläpp från dagvatten till Östersjön.

– Det var en väldigt bra upplevelse att kunna presentera en översiktlig bild av forskningen inför kronprinsessan och representanter från näringslivet, säger Gunaratna. Anlagda våtmarker är en viktig teknik för att ta hand om föroreningar i dagvatten, framförallt när mycket regn kommer på kort tid.

Initiativ Utö har skapat diken som leder dagvattnet till en sedimentationsbassäng. Från den silas vattnet ut till en anlagd våtmark, sedan ytterligare en bassäng som är ihopkopplad med Östersjön. KTH mäter föroreningar i vattnet före, i och efter våtmarken. På Utö finns det föroreningar i form av fosfor och kväve från skogs- och jordbruket som orsakar övergödning, och det finns läckage av tungmetaller från skjutfält och en nedlagd gruva. Därför är det en bra plats att studera hur effektiva våtmarkerna kan vara.

Tobias Karlsson är forskningsingenjör i projektet som leds av Gunaratna.

– I våtmarken skapas sediment och det växer vass, berättar Tobias. Utö-borna som anlagt våtmarkerna har blandat vass-flis med sediment och komposterat det till jord, som de odlar potatis i. De har också skapat möjlighet för gädd- och abborre-ungel att växa till sig i bassängen innan de tar sig ut i Östersjön, vilket ökar möjligheten för dem att överleva.

Förhoppningen med de fem forskningsprojekten på KTH är att de även ska driva på utvecklingen i andra initiativ, både lokala och globala.

– KTH Baltic Tech Initiative skapades för att dels visa bredden på den forskning som görs för Östersjön på KTH, och dels för att skapa en spin-off när vi ser varandras forskning, säger Tobias. ■

/LENA NIEMI BIRGERSDOTTER

Tobias Karlsson är forskningsingenjör i KTH Baltic Tech Initiative.